Öznel ve Nesnel Anlatım

Çalışma Kâğıdı · 30 Soru · Kolaydan Zora

Ad Soyad _____ Sınıf / No _____ Tarih _____

KONU ÖZETİ

- **Nesnel yargı:** Kişiden kişiye değişmeyen, doğruluğu ya da yanlışlığı kanıtlanabilen, ölçülebilen yargıdır: Köprünün uzunluğu 1.500 metredir.
- **Öznel yargı:** Kişisel görüş, duygu, beğeni ya da yorum bildiren; kanıtlanamayan yargıdır: Bu köprü dünyanın en güzel köprüsüdür.
- **İpuçları:** "güzel, harika, sıkıcı, bence, en iyi, muhteşem, değerli, bana göre" gibi değerlendirme bildiren ifadeler cümleye öznellik katar.
- **Dikkat:** Bir düşünceyi pek çok kişinin paylaşması onu nesnel yapmaz. Nesnellik, yargının kanıtlanabilir olmasına bağlıdır.
- **Metinlerde kullanımı:** Haber, ansiklopedi ve bilimsel yazılarda nesnel anlatım; şiir, deneme ve anı gibi metinlerde öznel anlatım ağırlıktadır.

KOLAY Isınma Soruları (1–10)

1 Boşlukları doldurunuz.

a) Doğruluğu kanıtlanabilen, kişiden kişiye değişmeyen yargılara ..... yargı denir.

b) Kişisel görüş ve duygu bildiren, kanıtlanamayan yargılara ..... yargı denir.

2 Cümlelerin başına öznel ise **Ö**, nesnel ise **N** yazınız.

( ) Suyun deniz seviyesindeki kaynama noktası 100 °C'dir.

( ) Kışın en güzel yanı karla kaplanan sokaklardır.

( ) Ağrı Dağı, Türkiye'nin en yüksek dağıdır.

( ) Bu şarkı dinleyeni hüzünlendiriyor.

3 Aşağıdaki cümlelerin hangisi **nesneldir**?

A) Karadeniz'in yeşili insanın içini ferahlatır.

B) Karadeniz'e dökülen en uzun akarsuyumuz Kızılırmak'tır.

C) Karadeniz yaylaları görülmeye değer yerlerdir.

D) Bence en lezzetli balık Karadeniz'de tutulur.

4 Aşağıdaki cümlelerin hangisi **özneldir**?

A) Müze, haftanın altı günü ziyarete açıktır.
B) Müzede iki bin yıllık bir heykel sergileniyor.
C) Müzeyi gezmek, yapılabilecek en keyifli etkinlikti.
D) Müzenin giriş ücreti öğrenciler için indirimlidir.

5 Aşağıdaki ifadelerin başına doğru ise **D**, yanlış ise **Y** yazınız.

( ) Öznel yargılar kanıtlanabilir.
( ) Haber metinlerinde nesnel anlatım tercih edilir.
( ) "Bence" sözcüğü cümleye öznellik katar.
( ) Sayısal bilgi içeren yargılar genellikle nesneldir.

6 Aşağıdaki cümlelere öznellik katan sözcük ya da söz öbeklerini yazınız.

a) Kütüphanemizde harika kitaplar var.
b) Bana göre bu yol daha kısa.
c) Sınıfımızın en eğlenceli dersi resimdir.

7 "Bu film iki saat sürüyor." cümlesini **öznel** bir yargı bildirecek biçimde yeniden yazınız.

8 "Bu park şehrin en güzel yeridir." cümlesini **nesnel** bir yargı bildirecek biçimde yeniden yazınız.

9 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde **nesnel** bir yargı vardır?

A) Bu köprü 1.500 metre uzunluğundadır.
B) Bu köprü dünyanın en etkileyici köprüsüdür.
C) Köprünün ışıkları geceleri büyüleyici görünüyor.
D) Bu köprüden geçmek insana huzur veriyor.

10 Cümleleri tabloya numaralarıyla yazınız.

1. Kedilerin büyük çoğunluğu günde on iki saatten fazla uyur. 2. Kediler dünyanın en sevimli hayvanlarıdır.
3. Kitabın ikinci bölümü çok sürükleyici. 4. Kitap on iki bölümden oluşuyor.
5. Bu sabah hava sıcaklığı 12 °C'ydi. 6. Sabah havası insanın içini açıyor.

Öznel	Nesnel

ORTA Pekiştirme Soruları (11–20)

11 Aşağıdakilerden hangisi **kanıtlanabilir** bir yargıdır?

A) Kütüphanemiz okulun en huzurlu yeridir.
B) Kütüphaneye giden öğrenciler daha mutlu olur.
C) Kütüphanemizdeki kitaplar çok ilgi çekici.
D) Kütüphanemizde üç binden fazla kitap bulunuyor.

12 "(1) Kapadokya, peri bacalarıyla tanınan bir bölgedir. (2) Buradaki manzara insanı adeta büyüler. (3) Bölgede sıcak hava balonu turları düzenlenir. (4) Bence balonla yapılan gezi, hayatın en unutulmaz deneyimidir."
Bu metindeki öznel cümlelerin numaralarını yazınız.

13 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde **öznel ve nesnel** yargı bir arada bulunur?

A) Kitap 320 sayfadan oluşuyor ve on iki bölüme ayrılmış.
B) Bence bu kitap yılın en sürükleyici ve en etkileyici romanı.
C) Kitap 320 sayfadan oluşuyor ve bence yılın en sürükleyici romanı.
D) Kitap geçen ay yayımlandı ve 320 sayfadan oluşuyor.

14 Aşağıdaki ifadelerin başına doğru ise **D**, yanlış ise **Y** yazınız.

( ) Çoğu insanın katıldığı bir düşünce nesneldir.
( ) Öznel yargılar duygu ve beğeni bildirebilir.
( ) "En yüksek" ifadesi her zaman öznellik bildirir.
( ) Ansiklopedi metinlerinde nesnel anlatım ağır basar.

15 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yargı **kişisel beğeniye** dayanmaktadır?

A) Börek için hamuru ince açmak gerekir.
B) Anneannemin yaptığı börek dünyanın en güzel yemeğidir.
C) Bu tarif için iki su bardağı un kullanılır.
D) Börek fırında kırk dakika pişirilir.

16 Öğretmen, "Uludağ, Marmara Bölgesi'nin en yüksek dağıdır." cümlesini tahtaya yazmıştır. Öğrencilerden Ayça, cümledeki "en yüksek" ifadesi nedeniyle cümlenin öznel olduğunu söylemiştir. Ayça'nın görüşü doğru mudur? Açıklayınız.

17 (I) Dün akşam saatlerinde şehrimizde yoğun kar yağışı başladı. (II) Meteoroloji yetkilileri, kar yağışının iki gün süreceğini açıkladı. (III) Kentin beyaza bürünmüş hâli, görülmeye değer bir güzellikteydi. (IV) Valilik, okulların yarın tatil olduğunu duyurdu.
Bu haber metnindeki numaralanmış cümlelerin hangisinde **öznel** bir yargı vardır?

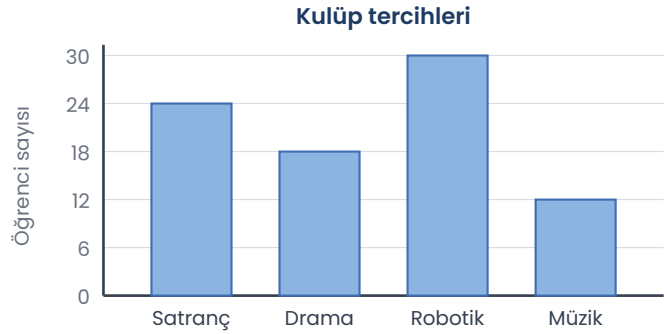
A) I B) II C) III D) IV

18 "Deniz" konulu ikisi **nesnel**, ikisi **öznel** olmak üzere dört cümle yazınız.

19 "Bu yıl okulumuzun kütüphanesine - - - - kitap eklendi." cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilirse cümle **öznel** bir anlam kazanır?

A) okunmaya değer B) iki yüz C) yeni basılmış D) yirmi farklı yazara ait

20 Bir okulda öğrencilerin tercih ettiği kulüpler grafikte gösterilmiştir.
Grafiğe dayanarak yapılan aşağıdaki yorumlardan hangisi **özneldir**?

A) En çok öğrenci robotik kulübünü tercih etmiştir.
B) Müzik kulübünü 12 öğrenci seçmiştir.
C) Drama kulübünü seçenler, satranç kulübünü seçenlerden azdır.
D) Satranç, bu kulüpler arasında en eğlenceli olanıdır.

ZOR Düşünme Soruları (21–30)

21 "Kasabamızın yakınındaki antik kentte yapılan kazılarda farklı dönemlere ait yedi yerleşim katmanı ortaya çıkarılmıştır. En eski katmanın yaklaşık üç bin yıllık olduğu belirlenmiştir. Kentin kalıntıları arasında dolaşırken insan kendini zamanda yolculuk yapıyormuş gibi hissediyor."
Bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi **söylenemez**?

A) Sayısal bilgilere yer verilmiştir.
B) Metnin tamamı nesnel bir anlatımla yazılmıştır.
C) Kişisel bir izlenime yer verilmiştir.
D) İlk iki cümle doğrulanabilir bilgiler içerir.

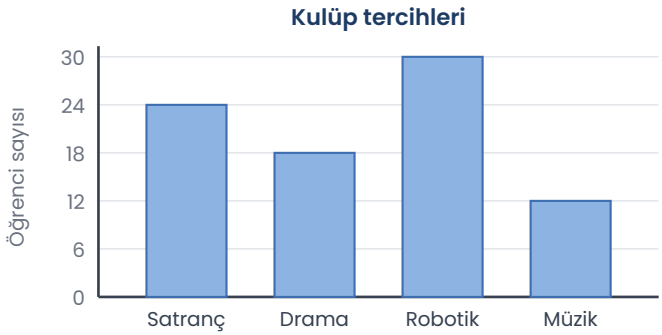
22 (I) Arılar, bitkilerin tozlaşmasında önemli bir rol oynar. (II) Bir arı kolonisinde binlerce işçi arı bulunabilir. (III) Arıların çalışkanlığı, insana örnek olacak kadar hayranlık uyandırıcıdır. (IV) Bal, arıların çiçek özlerinden ürettiği bir besindir.
Bu metindeki numaralanmış cümlelerden hangisi **öznel** bir yargı içerir?

A) I B) II C) III D) IV

23 Bir haber metninde nesnel anlatım esastır.
Aşağıdaki cümlelerden hangisi bir **haber metnine uygun değildir**?

A) Yeni park, cumartesi günü düzenlenen törenle hizmete açıldı.
B) Parkta iki yüz ağaç ve bir oyun alanı bulunuyor.
C) Belediyenin yaptırdığı yeni park, şehrin gördüğü en muhteşem eserdir.
D) Park her gün 07.00 ile 22.00 saatleri arasında açık olacak.

24 Grafiğe göre aşağıdaki yargılardan hangisi **yanlıştır**?

A) Robotik kulübünü seçenler, müzik kulübünü seçenlerin üç katıdır.
B) Grafikteki kulüpleri toplam 84 öğrenci tercih etmiştir.
C) En çok ve en az tercih edilen kulüpler arasındaki fark 18 öğrencidir.
D) Satranç kulübünü seçenler, müzik kulübünü seçenlerin iki katıdır.

25 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde öznel bir yargı, **nesnel bir bilgiyle desteklenmiştir**?

A) Bu bisiklet 8 kilogram ağırlığında ve 21 vitesli.
B) Bu bisiklet hem çok şık hem de çok kullanışlı.
C) Bu bisiklet geçen yıl üretilmeye başlandı.
D) Bu bisiklet çok kullanışlı; ağırlığı yalnızca 8 kilogram.

26 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "en" sözcüğü **nesnel** bir yargı oluşturmuştur?

A) Van Gölü'nün en güzel manzarası gün batımında izlenir.
B) Van Gölü, Türkiye'nin en büyük gölüdür.
C) En unutulmaz tatilimi Van'da geçirdim.
D) Van kahvaltısı en doyurucu kahvaltıdır.

27 Aşağıdaki öznel paragrafı, aynı konuyu anlatan **nesnel** bir paragrafa dönüştürünüz.
"Kasabamızın pazarı, dünyanın en renkli yeridir. Oradaki domatesler inanılmaz lezzetlidir. Pazara gitmek, haftanın en keyifli anıdır."

28 Aşağıdaki metinlerin hangisinde **öznel bir ifade yoktur**?

A) Ay, Dünya'nın tek doğal uydusudur. Dünya çevresindeki bir turunu yaklaşık 27 günde tamamlar.
B) Ay, Dünya'nın tek doğal uydusudur. Dolunay gecelerinde gökyüzü büyüleyici görünür.
C) Ay'ın yüzeyinde kraterler vardır. Bence Ay'ı teleskopla izlemek çok heyecan vericidir.
D) Ay, gece gökyüzünün en güzel süsüdür. Işığını Güneş'ten alır.

29 İki arkadaş izledikleri bir belgesel hakkında konuşuyor:
Esra: Belgesel, Afrika'daki fillerin göç yolunu anlatıyor.
Onur: Bence yılın en etkileyici belgeseli.
Esra: Çekimler üç yıl sürmüş.
Onur: Müzikleri de insanı derinden etkiliyor.
Bu konuşmaya göre aşağıdakilerden hangisi **doğrudur**?

A) Esra ve Onur yalnızca öznel yargılar kullanmıştır.
B) Esra nesnel bilgiler vermiş, Onur kişisel görüşlerini belirtmiştir.
C) Onur nesnel bilgiler vermiş, Esra kişisel görüşlerini belirtmiştir.
D) İki arkadaş da yalnızca nesnel yargılar kullanmıştır.

30 Kullandığınız bir eşyayı (çanta, kalem, telefon vb.) tanıtan 4 cümlelik bir yazı yazınız. Yazınızda ikisi **öznel**, ikisi **nesnel** cümle bulunsun; her cümlenin sonuna (Ö) ya da (N) yazınız.

Takıldığın soruyu işaretle, konu özetine tekrar göz at. Başarılar!
Diğer konuların çalışma kâğıtları ve deneme sınavları: **maarifpdf.com.tr**